

”יסוד זה צריכים אנו לדעת - שלא לזוז מהמסורת!”

ביום שבת קודש האחרון נתבקש לשיבה של מעלה הגאון הגדול רבי צבי שינקר זצוק”ל. אבל כבר ירד עם צאת השבת על עולם התורה, על בני התורה ועל אלפי תלמידיו במשך עשרות שנות הברכה תורה, אשר התעטפו באבל וביתמות עם סילוקו לשמי רום של “אחד ומיוחד מגדולי דורנו, מעתיק השמועה ומעביר מסורת רבותינו מצויק ארץ זצוקללה”ה, כלשונם של יבלחט”א גדולי ישראל שליט”א במכתבם מיום ו’.

עוד רבות יסופר לדור על גדולתו של הגאון הגדול רבי צבי שינקר זצוק”ל בתורה וביראה, בהרצת התורה ובהעמדת אלפי תלמידים על רגליהם, כשהוא משקיף את כל כולו להנחיל להם את דרכי הלימוד והיראה.

רבות עוד יסופר על דקותו ברבותיו הגדולים זי”ע, ובפרט ברבנו הגדול בעל ה”אבי עזרי” זצוק”ל, שקיבדו קרבה מרובה והאציל עליו רבות מרחו, כשהגאון הגדול זצוק”ל דבק ללא שיוך ברבו המובהק רבנו הגדול, בכל מצב וללא תנאי. כל שיקול אחר של כבוד או כדאיות וכיוצא בו, לא הובא כלל בחשבון, שעה שהיה ברור לו מה היה דעת רבנו הגדול זי”ע.

נדמה כי ההמחשה הטובה ביותר תהיה באמרתו הידועה של מרן הגאון רבי חיים שמואלביץ זצוק”ל, שהתבטא כי יש להבחין בין תלמיד אמיתי לבין מי שהוא כדוגמת “חוכי”, שכן “חוכי” יודע לדקלם את מה ששומעת אחריו, אך תלמיד שונה באופן מהותי, בכך שהוא יודע לעמוד על דעת רבו ולרדת לעומקם של דבריו רבו. ומי כמו הגאון הגדול רבי צבי זצוק”ל ידע לרדת לעומק דעת רבו, ומי כמוהו חי כשדמות דיוקנו של רבו לגנז עינו ללא הרף.

נוכח כן אהרה נוקבת שהשמייע הגאון הגדול זצוק”ל, מתוך דברים שנשא בעבר בהכנסת ספר תורה לבית המדרש המרכזי “אבי עזרי” באשדוד (הדברים הובאו במספר “לקראת שבת” פרשת יתרו):

”בגמרא בסנהדרין (ז”ט:), ‘חוכי דמי אפיקורוס’, ומבואר שם אחד מהדברים ‘האומר מאי אהנו לן רבנן, לידירו קרו לידירו תנו’, ועוד להלן שם: ‘מאי אהנו לן רבנן, מעולם לא שרו לן עורבא ולא אסרו לן יונה’. זאת אומרת, שאינו מבין שלימוד התורה מגן ומשפיע על כל הבריאה. את זה הוא לא מבין. אצלו ‘אהנו רבנן’ צריך להיות ‘מוחשי’, ואם רבנן לא התירו או אסרו – אז אצלו לא אהנו רבנן”.

”וראיתי שמרן הגר”מ פנישטיין זצ”ל שאל, בשלמא מה שיש לו טענה למה לא התירו לנו עורב, אפשר להבין שהוא אפיקורוס, אבל מדוע לא דלא אסרו לנו יונה, גם זה עושה אותו לאפיקורוס? והרי אדרבה, הוא רוצה להחמיר, לאסור דבר המותר, ולמה הוא אפיקורוס?!”

”חושבני”, אמר הגאון הגדול זצוק”ל, “שאפשר לברר עוד בזה, ואקדים, פעם שמעתי מרבנו הגדול מרן הגר”מ שך זצ”ל אודות איוו עובדה, שתלמיד חכם מסוים אמר אז סברא באותו ענין, ושאלתי: מדוע ראש הישיבה אומר שאין לנהוג כסברתו? וראש הישיבה זצ”ל אמר לי כך: ‘יכול להיות שאכן זו סברא טובה, אבל את כלל ישראל לא מנהיגים עם סברא, אלא רק עם ‘מסורת’! והמסורת שלנו זה החפץ חיים, ולא ראינו שהחפץ חיים עשה כך!’...”

”יתכן לומר, שהוא גם הפשט כאן בחז”ל, כי אחד שמאמין במסורת, הרי שאין אצלו טענות שאות זה צריך לאסור ואת זה צריך להתיר. יש לנו ‘מסורת’ מה מותר ומה אסור. ואסור לנו לזוז מהמסורת. ואם הוא מתחיל – אפילו להחמיר – כנגד המסורת, הרי הוא אפיקורוס!”

”נרע נא כלל! מי שמחמיר נגד המסורת – מחר הוא גם יקל נגד המסורת! כיון שברגע שמאבדים את הקשר למסורת והולכים אחרי ‘הרגשים’ שונים, אז מחר יבואו גם להתיר. זה מוכרח ככה להיות. וכמו שאמר חז”ל, ‘כל המרחם על האכזרים – סופו נעשה אכזרי על הרחמנים’.”

”דרך התורה מורה את הישר! ואם מתחילים לסטות, אפילו לחומרא, אז היום זה כך ומחר כך”.

”יסוד זה צריכים אנו לדעת, שלא לזוז מהמסורת. ‘משה קיבל תורה מסיני ומסרה ליהושע’.”

נאים הדברים למי שאמרם, בבחינת נאה ודרש ונאה מקיים. כי חומרא וקולא יתכנו אצל מי שיש לו ספיקות ושאלות. מי שדבק במסורת רבותינו הגדולים, לרוב אינו נאלץ לדון בשאלות ובספיקות, שכן הוא יודע לכוון את דרכו על פי המסורת.

הדברים ידועים, ועוד יסופר בהם, עד כמה היה הגאון הגדול זצוק”ל תלמיד אמת בכל נימ נפשו ובכל מאורו לרבותיו – כשהוא יורד לעומק דעתם והנהגתם – ועד כמה הייתה דמותם דיוקנם של רבותיו, רבותינו הגדולים לגנז עינו, בכל עת עד זיבולא בתרייתא.

”יסוד זה צריכים אנו לדעת, שלא לזוז מהמסורת”, כפי שהתבטא הגר”מ זצוק”ל, וזו בתמצית הייתה משנת חיו – לצד עמל התורה בלתי פוסק והעמדת דורות של תלמידים בעמל וביגיעה – כשמתוך תחושת שליחות קודש עמל לקיים ולהעמיד את דעת רבנו הגדול זצוק”ל.

ישמש לנו הגאון הגדול זצוק”ל מליץ יושר בשעה קשה זו, וזכורו הגדולה תעמוד לנו למנוע משחית ומגפה מעלינו ומעל כל בית ישראל.

■ מאת י. שכטר

היהדות הנאמנה בכל אתר בארץ ובעולם ועולם התורה בפרט התעטפו במצאי שב”ק עם צאת השבת באבל כבוד ויגון עמוק, עם היוודע השמועה הקשה והמרה על סילוקו של צדיק לגנוז מרומים, שר וגדול בישראל, ממעתיק השמועה, הגאון הגדול רבי צבי שינקר זצוק”ל וקדוש לברכה, אשר ייסד ועמד בראשות ישיבת “בית דוד” לצעירים בבני ברק במשך למעלה מארבעים שנה ומסר נפשו על הרצת תורה ויראה טהורה ומוחשית לאלפי תלמידים כבנים ולבית ישראל עד תכלית כוחותיו.

אלפי אברכים ובני תורה, תלמידים ותלמידי תלמידים, עטופי אבל ויגון בראשות ראשי ישיבות ורבנים, ליוו בשעות הלילה המאוחרות למנוחת עולם את הגאון הגדול אשר גדר גדר ועמד בפרץ, העביר המסורה והנחיל מורשה, איש האמת, מעתיק שמועתם ותלמידים חביבים של רבותינו המאורות הגדולים מרן המשגיח בעל “אור יחזקאל” זי”ע ורבינו הגדול מרן האבי עזרי”ע זי”ע, אשר כל ימיו עד זיבולא בתרייתא היו תורה ושמועתם המאירים דובכים בשפתותיו ושופעים מליבו הגדול לשומעי לקחו. השלים שנותיו מחודש לחודש ועלתה נשמתו בטוהרה השמימה ביום שבת קודש לסדר “יזקא”, לאחר שנטהר ונודך ביסורים מרים וקשים, בבית החולים “בלינסון”, כשהוא בשנתו השמונים בהסתלקותו.

תקופה ממושכת היה שריו הגאון הגדול זצוק”ל בחולשת הגוף, וסבל ייסורים נוראים וקשים, אולם חרף כל זאת המשיך במסירות נפש במסירת השיעורים והשיחות בפני תלמידיו. בחודשים האחרונים החמיר מצבו הבריאותי והוא פסק ממסירת השיעורים.

ביום חמישי האחרון ר”ח ניסן, חלה התדרדרות חמורה במצבו, והוא הובהל לבית החולים “בלינסון” בפתח תקווה. בהיותו התורה ובירכותיה היהדות התחרית נזקק לעזר רחמי שמים לרפואתו בא”מירת פרץ, תהלים להחלמתו השלימה בתחינה זעקה לבורא עולם שיחוס על הדור ויקיים בנו חכמי ישראל.

ביום שישי האחרון יצאו רבותינו גדולי התורה שליט”א בקריאה נרגשת לקיים בנו חכמי ישראל: “אשר אחד ומיוחד מסורת דורנו, מעתיק השמועה ומעביר מסורת רבותינו מצויק ארץ זצוקללה”, מרן הגאון רבי צבי בן שרה עכסא שינקר (שליט”א), זקוק לרחמי שמים מרובים, ישלח ד’ דבור מחרום לרפואתו לחזקו ולאמצו, ולחדש כנשר נעוריו. הננו בבקשה אל אהינו בני” בכל מקום שהם להעתיק בתפילה ובתחנונים שיסיר ד’ חרון אפו, יחוס על שארית הפליטה וישלח מזור לרפואתו השלימה והמהירה”.

בני התורה והישיבות הרבו לשפוך שיה בכייתם ובתחנונים להצלתו ורפואתו של הגאון הגדול זצוק”ל

בתפילות בוקעות רקיעים, אך מצבו הוסיף להתדרדר.

ביום שבת קודש לסדר “יזקא” בשעות הצהריות לדאבון לב כל בית ישראל גברו אראלים נגזרה הגזירה ונשמת עמוד התורה והיראה, הגאון הגדול רבי צבי שינקר זצוק”ל, עלתה בסערה השמימה מווכחת וטהורה.

עם צאת השבת פשטה הידיעה המרה מכל בכל הירכאים התורניים והיכלי התורה בארץ ובחז”ל, והכתה בהלם ותדהמה את המוני בית ישראל, תלמידיו ותלמידי תלמידיו, שביכו למשמע בשורת האויב ומכל עבר נשמעו זעקות מרות ואנחות, על כי הוסרה העטרה מעל ראשו. בהיכל ישיבת “בית דוד” הוסרה הפרוכת מארון הקודש.

לאחר עריכת הטהרה, הועברה מיטתו לחצר ישיבת “בית דוד” ברחוב בן זכאי, מקום בו יגע בתורה ובעבודה עד כלות כוחותיו כפשוטו, ומשם יצאה תורה, הוראה ופרקי אהבת תורה והשקפה לצי”בור בני התורה ולהמוני תלמידים כבנים. עם הגיע הארון, נראו מראות קשים על אב ויגון צורב ונשמעו זעקות שבר ובכי מכל עבר, והמונים החלו להתקבץ במקום ממאנים להאמין כי רכם המובהק שגידל אותם כאב רחמיא איננו עוד.

מתולדותיו

הגאון הגדול רבי צבי שינקר זצוק”ל נולד בעיר תל אביב ביום י”ב ניסן ת”ש, לאביו המחנך הגאון הצדיק רבי יצחק דוד שינקר זצוק”ל, מייחדי סגולה של גאון תורה והיראה מבית “נובהדרוק” בעיר תל אביב ולימים בבני ברק, צדיק יסוד עולם שהעמיד תלמידים לעדרים בבני”סיני בתל אביב ובתלמוד תורה ‘תורת אמת’ בבני ברק, שם היה לסמל ולמושג למסירת התורה מדור לדור ובניית עולמם הרוחני של תלמידיו.

אמו הרבנית הצדקנית מרת שרה עכסא זי”ה, בת הגאון רבי שלום גרשון קב זצ”ל מזקני הרבנים בליטא, מגיד מישרים מופלג אשר זכה לעורר להשוכה קהילות רבות בגולה, חניך ישיבת ‘שלז’ לתלמידים של מרנן הגר”מ שקופ זצ”ל, הגאון רבי אליעזר גורדון זצ”ל והגאון רבי יוסף ליב בלוך זצ”ל.

אביו הגאון הצדיק רבי יצחק דוד

זצ”ל היה ידוע ומפורסם בצדקותו וכוחו עמלו ובקיאותו בכל חלקי התורה, בחריפות יתירה. עוד קודם הגיעו לגיל בר מצווה זכה אביו להסתופף בישיבות ‘נובהדרוק’ תחת הנהגתו של הסבא רבי יוסף יוזל הורביץ מנובהדרוק זי”ע, ועד לסוף ימיו החדיר בתלמידיו ובלידיו את חינוך אסכולת בית נובהדרוק, בההבלת העולם הזה והכנעת רצונות הגוף לעבודת ד’.

בשנת תרצ”ב עלה רבי יצחק דוד זצ”ל לארץ ישראל, בהשתדלות הגאון הצדיק רבי הלל יושקטין זצ”ל ראש ישיבת “בית יוסף – נובהדרוק” בתל אביב, אשר דאג לאישור כניסה למספר תלמידי ישיבת נובהדרוק בביאליסטוק. לאחר כשנה וחצי בעבר פסח תרצ”ד, נשא לאשה את הרבנית שרה עכסא זי”ה.

בילדותו זכה רבי צבי זצ”ל לקבל מורשים של השתפקות במועט ואהבת תורה ללא מיעצים. בית הוריו זצ”ל בתל אביב, היה בית בן חדר ומחצה, והענייתו בו הייתה מופלגת ביותר, אולם בעיניהם הטובות הכניסו לביתם אורחים ונוקטים וכל דיכפיק השביע את רעבונם בבית ה’הכנסת אורחים’ הגדול הזה. בימי בחורו של רבי צבי זצ”ל, היו פעמים בהם אף היה שב לביתו בימי בין הזמנים ומחוסר מקום היה הולך לישון בישיבת ‘בית יוסף’ הסמוכה.

בילדותו היו בני המשפחה מתכנסים לבילות הקרים במעילים, ממחסור בש”מיות שהיה. אולם בבית הוריו ראו בה”ספתקות במועט, לא צער ומחסור, אלא הקפדה על מה שנצרך ותו לא, כמנוף לקבל דרגות בעבודת ד’, שלא להזדקק כלל למותרות, והכל מתוך שמחה וקריבת אלוקים.

יראת אלוקים אף בערה בקרבם, ללא חשבונות וללא מורא. פעם כאשר החלו נסיעות ציבוריות שהביאו מתרחצים לים בתל אביב בעיצומה של השב”ק רח”ל, יצאו המתפללים להפגנה בשב”ק, אך פחדו מהמשטרה. בראותו כך נשכר רבי יצחק דוד על הכביש כשרעייתו עומדת לימניו, וכך עצרו את כל התחבורה הציבורית לים בתל אביב.

בבית גדול בתורה זה, ספג והתחנך ראש הישיבה זצ”ל, לאהבת התורה ללא גבול, לשקיעות ותשוקת התורה ללא

ל' יבכו את השריפה אשר שרף ד'

דבי צבי שניקר זצוק"ל

בכל נושא, הוראות אלו שימשו את הגאון הגדול זצ"ל לימים בכל מסכת חייו והוא לא זז מהם כמלא הנאמרה. כאשר היו שאלות על בחורים בשיבה, לא חשש רבי צבי לשאול את המשגיח את דעתו עליהם, וכן אירע והמשגיח סילק בחורים מהישיבה, הגיע אליו רבי צבי לדון עמו בעניין ולקח על עצמו את האחריות עליהם, עד שהמשגיח הסכים בדיעבד להשאירם בשיבה. כידוע היה מן המשגיח זצ"ל נוהג להשתתף בשיעורים של מן האבי עזרי זצ"ל, קודם השיעורים ביקש מהגאון הגדול זצ"ל שיעמוד לצדו במהלך השיעור.

רבינו הגדול מן האבי עזרי זע"א

קרכתו העזה לרבינו הגדול מן האבי עזרי זע"א נודעה בשערים. עוד משחר נעוריו היה דבק ברכו הגדול ועד סוף ימיו לא זז כמלא הנאמרה מתורתו ומשנתו, וכל הימים היו מתבדרים בפיו חידושי תורתו ומשנתו הבהירה של רבינו הגדול זע"א, אותם העביר להמור ניל תלמידיו ושומעי לקחו. מן זע"א החזיר לו אהבת נפש בצורה בלתי רגילה וקירב אותו באורח נדיר, כשהוא נוהג אף לשוחח עמו על עניינים רבים ביחידות ולדון עמו בהר"ח חבה על כך.

כל חייו של הגאון הגדול זצ"ל, בכל דרכיו ובכל הנהגותיו, עמדה לפניו דמות דיוקנו של רבו הגדול רבן של ישראל זע"א. "מה הרב שך אמר במנהיג כזה" היה משפט שליווה אותו בכל צומת דרכים בחייו ובכל מאורע שהגיע לפתחו.

בכל מאורע שאירע, היה אוחז בדעתו ובמשנתו של רבו זע"א ודבק בה בכל ענין, כשהוא מעביר בעוז ובתעצומות לתלמידיו ושומעי לקחו את האמת לאמתה ללא כחל ושרק כפי שהנהיג רבו הגדול, ללא משוא פנים ולשמירה גדולה על השקפת התורה המסורה כפי שניקן וספג אל קרבו.

הא חש עצמו כשלוחו של רבינו הגדול זע"א בעניינים רבים בהם ביקש ממנו לפעול. פעם אף התבטא ואמר כי השבח היחיד שהוא מסכים שיגידו עליו, זה שמסר את נפשו להמשיך את הדרך של הרב שך!

למען כבודו של רבינו הגדול זע"א, לא חס על כבודו, מעמדו וזמנו, ופעל ללא הרף בענייני הכלל והפרט במסירות נפש ממש במשך שעות בשנים, כשלי עיתים הדבר סיכן את כל מפעלות חייו, כאשר גדולי הדור זצוק"ל סומכים עליו ורואים כבר שמא נאמן להביע את דעת התורה ברכים.

העיד על עצמו כי מעולם לא אירע ששאל את הרב"ע של שאלה, ולא נהג כפי שהורה לו. הפסקים שפסקו לו היו אצלו כ'אורים ותומים' שאין להרהר <<המשך בעמ' 8

ארבעים שנה למד, ארבעים שנה לימד

תניא אמר רבי כשהלכתי למצות מדותי אצל רבי אלעזר בן שמעון, ואמרי לה למצות מדותי של רבי אלעזר בן שמעון, מצאתי יוסף הבבלי יושב לפניו והיה חביב לו ביותר עד לאחת (מנחות טז).

נימור תלמידיה דבר נשא חביב עליה כבירה (ירושלמי ברכות פ"ב). שדעת רבותיו נוחה הימנו (שבת קנג). הניחו לו אדם גדול שימש (עירובין נג). כיין לרביה (ברכות ח).

רבותינו הגדולים רשכ"ה ג מרנא האבי עזרי ומרנא הרב הדומה למלאך ד' רבינו יחזקאל זע"א, שימשם רבי צבי זצוק"ל בחייהם ולאחר מותם בדרום. "הם שמשוני בחיי הם ישמשוני כמותי (כתובות קג).

ארבעים שנה למד ארבעים שנה לימד, הרבין תורה אלפים, העמידם בקרן אורה, "איש מוסרי הקשיבו כמהים".

ועשו סייג לתורה. רבינו זצוק"ל גודר גדר ועומד בפרץ, מחיצת הכרם שנפרצה אומר לה גדר! בדור אשר האמת תהא נעדרת, אמת אמת תפסי! להחזיר גברא (ברכות יד). "איש חסיד היה... זה קיימו באמת ופרח לו איש האמת" (זמירות למוצ"ש).

"ביום ההוא יהיה צמח ד' לצבי ולכבוד ופרי הארץ לגאון ולתפארת לפלישת ישראל" (ישעי כ), וברשי"י: הם הצדיקים הנשארים עם והחכמים תלמידי התורה בהם יתלו את צבי כבודם.

באו ראו כמה גדולים בעלי אמנה: "אנשי אמנה אבדו באים בכוח מע" שיהם, גבורים לעמוד בפרץ דוחים את הגויות, היו לנו לחומה ולמחסה ביום זעם, מרוב עוונתו אבדנום נאספו מנו בחסאנית, סעו המה למנוחות, עזבו אותנו לאנחות, פסו גורדי פרץ, צמתו משיבי חמה, קמי בפרץ אין".

הכותב בדמיון על השומר הגדול למשגיח התורה שאול מעמנו ואזל גברא דמסתפינא מיניה

טוביה הלוי שולזינגר

בתקופת כהונתו בישיבת מיר.

בתקופת לימודו בישיבת מיר, למד בחברותא עם הגאון הגדול רבי אריה פינקל זצ"ל וכן עם להב"ח הגאון הגדול רבי ישראל יצחק קלמנוביץ שליט"א תלמידו של מן המשגיח זצ"ל, ובחברותא המשגיח אף המשגיח ללמוד בחברותא לימים בבני ברק לאחר נישואיו של רבי צבי זצ"ל.

בשנת תשי"ד הגיע ללמוד בישיבת "כנסת ישראל - חברון", שם למד כשנתיים ומחצה. במהרה הכירוהו ראשי הישיבה ותלמידיה אחד מבחירי הישיבה, בקי בחדי תורה על אף גילו הצעיר, וזכה לשון בעילוי הצעיר שהגיע לישיבה, וכל חשקו בתורה ובעבודתה.

בשנים אלו היה עמל ויגע בתורה בעמל עצום, היה עומד במשך שעות ארוכות ביום ובלילות ושקוע בלימוד דו, עד שפעמים הגיע מן רבי אהרן כהן זצ"ל לסגור לו את הגמרא בשעות הליל המאוחרות.

בחסקו הגדול לקבל תורה, התקרב ודבק ברכו מן הגאון רבי אהרן כהן זצוק"ל ראש הישיבה, בו ובתורתו דבק והיה כבן בית אצלו. רבי אהרן דאג לו כאב לבנו, ויחד עם הרבנית כהן ע"ה דאגו לו מידי יום לאוכל ולכל מחסור, מאחר ורבי צבי חשש מתולעים שמצא פסם במאכלים. הקשר העז עם רבי אהרן נמשך גם לימים. כאשר עבר ללמוד בישיבת פוניבז', רכש לו רבי אהרן חליפה חדשה, ואף הגיע לבקר בישיבת פוניבז' במהלך השנים אף שמו עמו על קשר במכתבים.

בתקופת שהותו בירושלים אף זכה להתקרב למן הרב מבריסק זע"א, וכי מוצאי שש"ק היה זוכה לעלות למעונו, ובעניני הבחנות התחקה אחר הליכותיו בקודש של מן זע"א. בתקופת לימוד בחברון, כאשר למד בחברותא את סדר קדשים שב"ק היה זוכה לעלות למעונו, ואירעברא שליט"א, הלכו לביתו של הרב מבריסק וקיבלו את כתביו בסדר קדשים לעיני בהם.

כן זכה לשמוע שיעורים ממן הגאון רבי אהרן קוטלר זצוק"ל, כאשר הגיע למסור שיעור בישיבת חברון, וכן בישיבת עין חיים. שיעורים אלו היו חקוקים בליבו ובזכרונו, וכשישים שנה לאחר מכן עוד היה חוזר בערגה על השיעור בצורתו.

באלול תשס"ז נכנס ללמוד בהיכלה של ישיבת פוניבז' בבני ברק, שם החלה לזרוח בחייו תקופה חדשה שיוושה ועיצבה את אישיותו ודמותו הענקית. במהרה פקע שמו כמתמיד עצום, ומפגל מאד בתורה ובעמלה בשקידה ויגיעה אינסופיים בתורה הקדושה.

עוד בשעתו נמנה על אחד מכלי שעשועיה ונוד תפארתה של הישיבה הקדושה, מוכתר בכל קנייני תורה, שקדן עצום ובקי בכל מרחבי הש"ס, חביב ואהוב על מרנן ראשי הישיבה זצוק"לה"ה ודולה ומשקה מתורתם לבני הישיבה.

הפסק תוך ניצול כל רגע לתורה ועבודת ד'. אביו זצ"ל היה שקוע בלימודו לילות כימים, כשהוא סופג לתוכו את הכתוב 'אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה שאהב את התורה בכו יבזו לו'.

בילדותו התחנך ולמד בתלמוד תורה "סודי התורה" בתל אביב, וכבר במע" לליו התנכר נער, כאשר בכישרונותיו הנדירים הצטיין בלימודיו, ומוריו ורבו תיו המליצו להעבירו לכיתות הגבוהות לילדים בני גילו, כאשר הכל התפלאו מחכמתו והועידו לו גדולות ונצורות.

בגיל 11 המליצו רבותיו כי ראוי הוא כבר להיות בן ישיבה, וקב כך נכנס ללמוד בישיבת "אור ישראל" לצעירים בעיר פתח תקווה, בראשות הגאון הגדול רבי יעקב ניימן זצ"ל, אשר אליו זל תורתו נקשר בעבותות אהבה, והיה משתעשע עמו רבות בדבריו האהבה, בשנה השניה נכנס ללמוד בשיעור ג' וקנה תורה מפי הגאון הגדול רבי יוסף רובינשטיין זצ"ל.

עוד קודם הגיעו לגיל מצוות בתקופה לימודיו בישיבת "אור ישראל", נבחר על חלקים נרחבים בספר "קצות החושן". בתקופה זו היה נכנס רבות להשתעשע בלימוד עם גאוני התורה בכולל "תורת ארץ ישראל" בפתח תקווה.

באותה תקופה למד עמו בישיבת הגאון רבי שמואל דוד מברושצין זצ"ל בעמ"ס "שדה אליהו", שהיה ש"ב של מן החזון איש. רבי צבי זצוק"ל היה מתלווה עמו למן החזון איש זע"א וכך זכה ללמוד עמו ולשאל אותו שאלות והוראות. עוד קודם לכן בתקופת לימודו ביסודי התורה היה מגיע עם כיתתו לבחינה אצל מן החזון איש. לימים היה מתאר בהתרגשות ובחזרת קודש את צורת תשובתו ודרכו של החזון איש כפי שזכה לראות.

לאחר כשנתיים הפץ להיכנס ללמוד בישיבת "כנסת ישראל - חברון", אך מפאת גילו הצעיר בן שלושה עשר שנים בלבד, נכנס ללמוד כמה חודשים בהיכלה של ישיבת "מיר" בירושלים, ומחו הגאוני הפליא את כל רואיו, שם כדרכו כל הימים דבק במהרה בגאוני התורה ראשי הישיבה זצוק"ל.

בתקופה זו זכה להידבק במן הגאון רבי נחום פרוצוביץ זצוק"ל, וללמוד עמו בחברותא את מסכת בבא קמא, חברותא זו נמשכה במשך כשנתיים ימים, אף לאחר שעבר לישיבת חברון. קרבתו העזה לרבי נחום זצ"ל המשגיח שנים לאחר מכן, ואף לימים התלווה רבי צבי למן המשגיח רבי יחזקאל זצ"ל לבקר את רבי נחום בירושלים.

לימים בעת חוליו של רבי נחום זצ"ל באחרית ימיו, הגיע רבי צבי למעונו והוא היה בחולשה נוראה, אך כאשר שמע את קולו של רבי צבי, שמח והביע התרגשות מבקורו.

כמו כן באותה התקופה זכה לחוות עוד במן הגאון רבי איסר זלמן מלצר זע"א תקופה קודם הסתלקותו, וזכה להתקרב למן המשגיח זע"א עוד

חדשות

הגאון הגדול רבי צבי שינקר זצוק"ל

<< המשך מעמד 4

אחריהם. פעם הרב שך אמר לו כי צריך להפסיק לעשן, למן אותו רגע הוא פסק מעישון כלי.

עודנו בבחורותו, לפני ס"ג שנים, כתב רבינו הגדול מן האבי עזרי זיע"א מכתב מיוחד והפקיד בידי, כי הוא "עתיד הוא להיות אחד מגדולי ישראל", במכתב כותב מרן זיע"א: "להיות לראיה ביד הב' היקר והנעלה, אחד מבחירי הישיבה הקדושה דפה מר צבי שינקר שיחי' מתל אביב, אין שדיברתי אתו במס' יבמות, ומצאתיו שיש לו ידיעה בכל הענינים שבס' הגי' וידיו רב לו כפלפולא של תורה בכשרון ובהבנה והעמקה בכל הענינים שדברתי אתו, והי' בעז"ה כאשר יוסף כהנה כהנה לאילנא רברבא יתעביד כי כשרונותיו מאד מאד נעלים ועתיד הוא להיות אחד מגדולי ישראל בעז"ה".

בית חותנו

בהגיעו לפרקו בחודש כסליו תשכ"ה, נשא לאשה את רעייתו הרבנית הצדקנית הדסה תחי' בת המגיד הירושלמי הגאון הצדיק רבי שלום שברוך זצוק"ל מגאוני ורדיוק ירושלים של מעלה, חתנו של הגאון המקובל רבי חיים יהודה לייב איערבאך זצוק"ל.

קודם אייוסיו נועץ בכל דבר כדרכו ברבו מרן המשגיח זצוק"ל, ולפני כל פנישה קרא על המשגיח להתבונן בכגוריו אם מסודרים כראוי.

במסגרת הנישואין שהתקיימה בירושלים כוכב בסידור הקידושין דודו מרן הגאון רבי שלמה זלמן איערבאך זצוק"ל, כאשר רבים מגאוני ירושלים משתתפים בשמחה הגדולה של העילוי מיישיבת פוניבז'.

הרבצת התורה

לאחר נישואיו המשיך כמעשהו בימי הבחורות, לשבת בישיבה ולשקוד על תלמודו בהיכל כולל האברכים שע"י הישיבה בעמל ויגיעה אינסופיים, כאשר דמותו מאירה לכל בני הישיבה, וסביב מקומו תדיר הגיעו לשאת ולתת בעומק הסוגיות בריחתא דאורייתא ובשמחת התורה שאין לה שיעור.

באותם שנים נשא נתן רבות בעומקן של סוגיות והלכה עם גדולי תלמידי החזון איש, הגאון האדיר רבי חיים גריינמן זצ"ל והגאון הגדול רבי יחזקאל ברטלר זצ"ל.

לאחר מספר שנים החל במלאכת הרבצת התורה לתלמידים בישיבת "חמדת שמואל" בחמד, בראשות הגאון הגדול רבי ראובן יוסף גרשנבוץ זצ"ל, שם ראו חלה בכוחו המבהיל להחזיר אהבת התורה ודרכי הלימוד בצבורים צעירים.

לאחר מכן במשך כשנה מסר שיעור ג' בישיבת פוניבז' לצעירים, במקום אורו הגרמ"י ליפקוביץ שנבצר ממנו באותה שנה למסור את השיעורים.

במהלך השנים משך ענות דור היה הגאון הגדול זצוק"ל מוסר בהיכלי התורה והישיבות, שיעורים ושיחות בעומק הסוגיות, בדרכו ובמשנתו של מרן המשגיח זצוק"ל ומרן האבי עזרי זצוק"ל. במשך שנים רבות עד התקופה האחרונה מסר ועד שבועי בהיכל כולל "אוהל יצחק" ע"ש אביו זצ"ל, בפני אברכים מופלגים. הועדים ממסרו כספר נפש החיים, של אחד מגדולי ענקי התורה כמו כן מסר שיעורים ושיחות בישיבת

נפלה עטרת ראשנו

הגה"צ רבי אוריאל כהנא שליט"א משיגח בישיבת 'בית דוד'

'נפלה עטרת ראשנו אוי נא לנו כי חטאנו' [איכה ה' טז] 'אוי לה ספינה שאבדה קברניטה' [ב"ב צא.] 'טוב אתה לישראל יותר מגלגל חמה' [סנהדרין קא.] יתמות נוראה נפלה עלי וההרגשה היא כדברי הגמ' במו"ק כה: 'כי בא השמש בצהרים' הזכרונות עולים וצופים את 'קול ד' בכח קול ד' בהדר', אך כעת זה כבר 'קול גדול ולא יסף' [כביאור השני ברש"י דברים ה' יט]. קראת לי שאבלחט"א כיום שלישי האחרון לחיץ, וגזרת גזרה נוראה שלא להספיד אותך בשום אופן. אך את האפשרות לשבת ולבכות השארת לנו, וכמו שכתוב שאברהם בא לשרה 'לספוד ולבכות' [בראשית כג ב] וממילא לספוד אסרת, אך לבכות על ההעדר השארת.

הייסורים שהיו לך בחיך היו מסלול של כפרה על הדור, וכמו שאמרת בשם הרמח"ל שכ"כ היית דבוק בו, בספר דרך ד' ח"ג פ"ג שצדיקים מקבלים יסורים רבים לכפרה על הדור, ועכשיו מי יכפר עלינו. לאחר הסתלקות בנך ז"ל סיפרת לי שאבלחט"א על אחד מגדולי ישראל ששיכל את בנ' ל"ע, שכל חייו לא עזב אותו הצער העמוק, והתכוונת לרמוז פה על הכאב שלך. אמרתי לך שוק תלמיד של ר' חזקל יכול לקבל כך יסורים. קימת את דברי דוד המלך ע"ה בתהילים קיט צב 'לולי תורחך שעשועי אז עבדתי בעוניי'.

מידת האמת התחיימה, דבקת בזה כמידותיו של הקב"ה, שהרי 'חותמו של ד' אמת'. [שבת נה.]

אמר החכם מכל אדם בקהלת ז' א' 'טוב שם משמן טוב' וביאר לי יהודי בשבת, ששמן אף המשוחב ביותר אפשר לכסות ולהסתיר, אך את השם הטוב של האדם אי אפשר, וחזו וראו מה הבריות אומרות עליו.

במסתלקותך נסתלקו מעמנו גם תרי הורעים הגדולים קה"ק מרנן ורבנן המשגיח והרה"י זצוקללה"ה, שקישרת אליהם את תלמידך וכלל שומעין בכל נימם ונפשם.

כתוב בירושלמי שקלים פ"ב ה"ה 'אין עושין נפשות לצדיקים דבריהם הן זכרונם' סיפרת בשם מרן הרב מפוניבז' זצוקללה"ה שישנם גדולים שהתנהו גותם כמלאך, אך הח"ח התנהג כאדם, וזו דרגה גדולה יותר, ונאים הדברים למי שאמרו.

אמרת רבות שהדבר הגדול ביותר שאפשר לבדוק את הצדיק, זה דיבוריו באחרית ימיו כשכוחותיו חלשים, ואני בעוניי מעיד שדיבורך האחרונים בחיך, היו דיבורים נוראיים של אמונה וביטחון, ותורה עצומה להקב"ה על כל המעשים שעושה עמך.

השארת אלפי תלמידים שהם כנבין ממש, כמו שלימדנו חז"ל בסנהדרין יט: 'כל המלמד בן חברו תורה כאילו ילדו'.

דברי המדרש שמביא הגר"א 'המלכת את ברוך בנחת' התחיימו. מעל כל הדברים הגי' שפתין ידובכו רבות בקבר ע"י אלפי מתלמידך, שרבות בשנים לאחר עזבם את הישיבה הקד' משתמשים בכלי התורה שהחדר רת בעצמותם, וממלאים את מזרח עולם התורה בהעברת דרך הלימוד שרכשו ממך.

נתחנן לבוורא כל עולמים שזכותך תמשיך להשפיע על הצלחת הישיבה, ושתהיה מליץ ישר על הישיבה הקדושה ועל בניה לדורותיה, ועל המשפחה המפוארת, בתוך כל כלל ישראל.

ר' צבי קשה עלי מאד פרידתכם הכותב בדמע אוריאל כהנא

בכל שאלה שהתעוררה לפתחו, בכל נושא וענין וכל בעיה פרטית של בחור מהישיבה, היה נועץ כדרכו עם מרן זיע"א ומקבל הוראות והדרכות פרטניות. הגאון הגדול זצ"ל העיד כי במהלך השנים שאל שאלות רבות בחנינוך את מרן זיע"א וכל הנהגה הישיבה והתנהלותה הייתה אך ורק על פי קדשו של רבינו הגדול.

בשנותיה הראשונות של הישיבה אף היה מגיע מרן זיע"א למסור שיחת פתיחה בתחילת חודש אלול. במהלך השנים הציעו לו רבות משרות בישיבות גדולות וחשובות, ופעם דיבר עמו מרן זיע"א כי עליו לפתוח ישיבה גדולה, אך רבי צבי אמר כי הוא חושש מליטול על עצמו עול כספי, מאחר ועול של כסף מעורר את האדם. ומרן זיע"א הסכים עמו לדבריו.

מבצר התורה ישיבת בית דוד

בחודש אלול תשל"ז, לאחר בקשתו והוראתו של רבינו הגדול מרן האבי עזרי זיע"א, נפתחה ישיבת "בית דוד" לצעירים בבני ברק, כאשר עד מהרה התמקמה הישיבה כאחת הישיבות המרכזיות והנחשבות ביותר בארץ ישראל, בהנהגתו של אחד מגדולי ענקי התורה והרוח שברוננו.

יותר משהיה חכם, עוד לימד דעת

הרה"ג רבי משה פרידלנדר שליט"א

בכתרים רבים אפשר להכתיר את ראש הישיבה זכרוננו לברכה, (א"י, צמד המילים שהיה נשמע ממנו תמיד על מרן הגרא"מ שך זיע"א, בהגייה האופיינית לו, כעת נאמר עליו זצ"ל). כל אחד יכוא וכתרו בידו, וינסה להכתירו בכתר שלדעתו הולמו. אבל כתר אחד מתבלט מעל כל הכתרים, כי הכתר הזה בלט על ראשו כחיי חיותו, כתר החכימא דיהודאי, כתר שלטון הדעת.

ראש הישיבה זצ"ל לא חינך לבגרות, הוא חינך לסלידה מהקטנות, מהנארי שקייט. כאשר תלמידים ובוגרים ומבקשי תושיה עלו למעונו להיוועץ בו, הם ידעו לשקול היטב את משקל דבריהם, כי לטיפשות לא היתה שם מקום. שלטון הדעת שלו לא נבע מתוך אידיאל לחכמה, אלא מחמת שחש שלזה חיינכו רבותינו, להתרומם, לנסוק, לא להסתכל על כל דבר בהשקפה של קטנות המוחין. כמה לא יכל לסבול ולהכיל, דור של תרי"ג סגולות וענינים, דור שחכמת ההמונים מכתיבה את הקצב.

שלטון הדעת ששרר סביבו, נבע מהתחושה התמידית של 'בעל השמועה עומד כנגדו'. הוא הרגיש שהוא מסב כל העת ליד שולחנם של מרנן האור יחזקאל והאבי עזרי זיע"א, ואין אפשר לדבר בקטנות ליד שולחנם. לכן הוא לא חש את עצמו כמעביד מסורת, הוא הרגיש שהוא צינור השופך מים, מבכאר שעדיין פועם. הוא שמע כל העת באוזניו, את קולם של רבותיו וצוקללה"ה. לכן כל הזיופים למיניהם צרכו לו, כי מבחינתו, רבי קיים ובית ימיו קיים.

אבל יחד עם שלטון הדעת המופלא שלו, הוא לא בו לקטנות, כל דרךק מצא אצלו מקום, הוא יכל ללכת ברחוב ולראות זאטוט ממרר בבכי ולהתייחס אליו. כי הדעת הייתה אצלו כלי ליראת שמים, כלי לשלימות בעבודת הבורא, וכמו שהגרי"ס אמר "הגשמיזם של השני היא הרוחניות שלי", ולכן יכלו לראותו לעיתים, יורד ממרומי רוחו, לתחתית קרקעית הביצה, כדי להיות אוזן קשבת לנצרך ולנתמך.

הוא אצר בקברו אוצר כלום של עובדות ונהגות, מאשר חזוה ומאשר שמע. אבל לא כמספר סיפורים גרידא, למרות שיכלו להעביר במחיצתו שעות של האזנה לאהבת קודמים. אלא לכל מעשה היה משקל וחשיבות, ולא המעשה עיקר אלא המדרש. כל מאורע שהתרחש בעולם הוא ידע לשימו בפרספקטיבה נכונה, להתאימו למה שראה אצל רבותיו, או למה שקיימם מהם.

על אף החכמה והדעת, אמונתו הייתה תמימה להפליא. גם כשתר בפרדס החכמה, ועיניו שוטטו בין האותיות הקטנות, אמונתו נותרה אמונה פשוטה כמו אצל היהודים התמימים. כפי שראה אצל רבותיו הגדולים שעם כל עמקנותם, היו סמל למבשרי אחרון ראלות, אצלם הוא חונך שעושר הידיעות, אינו מהווה סתירה לשלימות האמונה בפשטותה. עם כל סאת יסוריו ומכאוביו, לא פגה ממנו התחושה שעליה גדל וגידל, להיות את הבורא בכל צעד ושעל. ואדרבה, כל צירוף שנצרך, היה בשבילו עוד שליבה של עליה בסולם האמונה.

כיון שהחכמה לא הייתה אצלו, ארך לעצמה, לא עמד בעוז בניסיון עושר החכמה, הוא ידע שאם יעשה מהלכים מסוימים הוא ישב ראשונה במלכות. הוא יכל למצוא לעצמו קיץ טעמים למה זה "עת לעשות", למה התווה היא הכרחית. אבל לכת אש האמת שבה נצרכ, לא העמידה את זה אצלו אפילו כנסיון קט. הוא ידע היטב מה דעת ורצון רבותיו, ומה ד' אלוהיו דורש ממנו. ונבכוו להבלי העולם ולכבודו המדומה, לא היה לו בכך אפילו נסיון, לא לפני מעשה ולא לאחריו.

כזו פרחים מרהיב שיפוי נמצא בניגודיו, הוא מיוג את הבזו הנוכרחאי לעולם הזה שראה בתיב אביו זצלה"ה, בצוותא עם המתינות הקלמאית שחזה אצל רבו זיע"א. חיבר את האצילות החברותאית ערש חינוכו, התאימה לקנאות לדבר ד', בדרך שהשריש בו חמיו זצלה"ה. הוא יצק לתוך החינוך השכלתי הישיבאי, קורטוב של ערגה וכיסופין, שינק אצל זקני האדומ"רים שבצילם הסתר פף. לא הייתה אצלו הכלאה בין התחומים, אלא מיוגה מוצלחת. כאשר את ריביו הגוונים הוא לא חיפש מתוך רצון לחיקוי, אלא מתוך שאיפה לעלות. ועד יומו האחרון אדם כי ימות באהל, לא מש מתוך אהל ביקוש האמת.

"אל תספדוני בעיירות" ציווה רבינו הקדוש. ודרוש דרש הנצי"ב: אל תספדוני בהשגות קרתניות של בני הכפרים והעיירות. ראש הישיבה זצ"ל ציווה שלא לה-ספידו, ופלא פלאים איך מחמת מצוקי הזמן, רצונו נעשה להפליא. אבל לא אותו אנו מספידים כי קשה לנו לאומדו כרום ערכו. אלא על אבדתנו שלנו אנו וזעקים, אבדנו את זיו החכמה, נסתם מקור הדעת.

נאחו בשיפולי אדרתו, ניזכר ברסיטי דעתו. ויהיו לנו למגדל אור בחושך שבו אנו שרוים.

במהלך השנים כאשר הציעו לו לעמוד בראשות ישיבות נחשבות, סייר בהצעות מכיוון שבתאן ישיבות לא נצמדים באופן מחולט לדרכי הלימוד כפי שקיבל ממרן הרב שך זיע"א.

במסירות אין קץ היה מוסר בישיבה שיעורים תמידין כסדרם, גם מתוך חולשה גדולה ויסורים נוראים. עד החרדים האחרונים, עוד הגיע במסירות ואפיסת כוחות מחוללת למסור שיעורים בישיבה. במשך עשרות שנים, המעמיד בהיכלת אלפי תלמידים אותם בנה בתורה ובכלל אורחות החיים, והשריש בהם יסודות שיעורים תמידין כסדרם, גם מתוך חולשה גדולה ויסורים נוראים. עד החרדים האחרונים, עוד הגיע במסירות ואפיסת כוחות מחוללת למסור שיעורים בישיבה. במשך עשרות שנים, המעמיד בהיכלת אלפי תלמידים אותם בנה בתורה ובכלל אורחות החיים, והשריש בהם יסודות

תורתו ומוסרי

בכל השנים נהג למסור את שיעורו היומי לבני שיעור ג'. שיעוריו הבהירים חדרו בעצמותיהם של דורות תלמידיו, והושרשו בהם לכל חייהם. שיעוריו של רבי צבי היו נאמרים בחנית: 'קול ד' בכוז'. השיעורים היו נאמרים בקולות וברקים. הוא היה עומד וככשרן עצום

חדשות

מידי שנה בסיום השנה, כאשר הבחור רים עומדים בפני המשך דרכם בישיבות הגדולות, היה מוסר שיחת חיווך מרוממת ומסכמת, שהייתה נוצרכת בליבותיהם, עם מעשי רב בשפתיים דולקות. היה שגור על לשונו: "אין חובה להאמין שסיפור צדיקים קרה, חובה להאמין שהוא יכל לקרות..."

אב רחמיאי

לתלמידיו היווה הגאון הגדול זצ"ל בעל השפעה ואב רחמיאי, אשר "תורת" אמת ביקשו מפיהו". ממרומי גדלותו הענקית, היה משהיחל בכל על בכל פרט ופרט מהמתחולל בנפשו של כל תלמיד וצורב צעיר לימים, כשהוא לא מרפה להכות על קדקודם ובעיקר להחרוט תלמים עמוקים בנפשותיהם. היה רב לתלמידיו בכל התחומים: הן בתורה הן ביראה והן בהשקפה טהורה.

בלימודו כמו בכל אורחות חייו, רק האמת הייתה מגמתו. הייתה בו רחבות דעת עצומה וחכמה עמוקה עד אין חקר. כל נשוא ועניין שדיברו וליכנו עמו, היה מטביע את החותמת והייחודיות המקורית שלו. בכל סוגיה וסוגיה, הייתה לו הסתכלות רחבה מאוד והבנה בהירה ומעמיקה עד אין חקר.

גם כאשר הוצרך להעיר לבחוריו, או ליישר את ליבם שיעלו במעלות התורה, היה שוקל זאת בקור רוח ובכובד ראש. לא היה מגיב בכעס או במהירות, אלא לאחר מחשבה רבה היה שוקל ומודר את מילותיו – המילים שעתידים לעצב עולמות של תלמידיו הצעירים.

לתלמידים רבים ראו בו כתובת לעצה והכוונה בדרכי נפשם, בעניינים פרטיים ברוחניות ובגשמיות, אף שנים לאחר שעזבו את הישיבה, כאשר הוא טבוע עין מדרוך ומייצץ. עד התקופה האחרונה ממש היה יושב בביתו שעות ארוכות עם בחורים צעירים, מהם נדכאי לב נפש, ושומע את סגור ליבם, הוא היה כוכה איתם את כביים, כואב את כאבם, ויורד לנכני נפשם בהשתתפות בצעם. סיפורים רבים יש על תלמידים שרבי צבי זצ"ל דאג להם כאב ואם, דאג לכל צריהם לצורכי נישואיהם וליווה אותם בכל פרקי חייהם, כשהוא משקיע בהם כוחות נפשיים וממוניים עצומים.

כן עברו תחת ידי האמנות מקרים רבים של שלום בין, במקרים בהם הוא היה היחיד שהצליח בנוגע שיחו להשיג שלום בית, כאשר בסבלנות רבה היה יושב ומאזין ומייצץ בליבו הרחום.

שלא תשתכח תורה

באמרו, בכל ימי חיותו עמדה לפניו דמות דיוקנס של רבותיו הגדולים, כל מעשיו הונחו על פי שמועתם, והגאון הגדול זצ"ל ראה צורך לפעול ולהפעיל ולהרעיש עולם ומלואו למען שלא תשתכח תורה מישראל, כפי שקיבלנו מדור דור כפי שקיבלנו מביתנו וזיע"א. לשם כך במשך שנות דור הרעיש הגאון הגדול זצ"ל עולם ומלואו במי ערכות נרחבות לקיום הדת והיהדות, ולמען שתשמע בעוז ובגאון דעת תורתו הצרופה של מרן האבי עורי זיע"א. בת' בונה ובחכמה הוא חשב מחשבות כיצד להרבות קבלי התורה בעולם ולהמשיך את המסורת שקיבלנו מרבבותינו.

כאשר תבע שלא לסור מדרכם הבחירה, רבים לא יכלו לעמוד באש שבערה בו, וגאנוי התורה זצוק"ל ושל"מ א' הודו לו על עמידתו בפרץ, ללא שום חשבונות שביקשו בני האדם, כאשר כל כולו וזעק אמת.

במערכות ציבוריות רבות ונסתרות,

אשר רבים מהם נוגעות לצביון עולם התורה והישיבות, ביקש ממנו מרן האבי עורי זיע"א להיכנס לעובי הקורה, והוא פעל באנמנות ובמסירות. שמו של רבי צבי זצ"ל נישא בהערכה והערצה בבתי גדולי התורה והחסידות. במשך השנים היה שליח בין רבינו הגדול זצוק"ל לכ"ק האדמו"ר ה'בית ישראל' מגור זצוק"ל, ופעם אף הגיע ה'בית ישראל' למעונו. כאשר מרן הרב שך חלה במחלה בשנת תשל"א, ה'בית ישראל" היה בכפר נופש, ורבי צבי הגיע אליו ואמר לו כי צריך להתפלל על ראש הישיבה זצ"ל, שאותו את פוניבו, ואמר לו הבית ישראל: הרב שך אווזו את כל העולם, ככתוב צדיק יסוד עולם...

במשך שנים רבות היה בקשר עז וקרוב עם ראש ישיבת גורדנא הגאון הגדול רבי דב צבי קרלנשטיין זצוק"ל, כאשר הוא חרד לשלמו ולבריאותו ומחשב חשבונות כיצד להרבות גבולו לתלמידים מבכש"ב, כראוי לאחד מגדולי מוסרי התורה בדור האחרון. במשך השנים הצמיד עצמו לעזרה וסיוע לשגשוג הישיבה, כאשר ניסל לפגוע בישיבה, עמד הוא בפרץ ופעל בכל כוחו למען הישיבה ותלמידיה.

במשך שנים היה נוהג להגיע מידי שנה לימים הנושאים להתפלל בהיכל ישיבת גורדנא בעיר אשדוד, ככדי לחזק ולהתחזק בצלו של ראש ישיבת גורדנא ולחזק את תלמידי הישיבה והאברכים. בשנים האחרונות אור נכבד חלציו ועורר שוב ושוב על כח הטומאה שפשפה רח"ל בכלל ישראל, ופנמים רבות היה ננסל למעונו של ש"ב רבינו מרן ראש הישיבה הדרכי שמואל זצוק"ל ככדי לחזק ולהתחזק בעמידתו בפרץ בפני כל המהרסים מבית ומחוץ. אף כאשר עמד בפני לחצים ואיומים להפגלתו הדרכי שמואל זצוק"ל ככדי לחזק ולהתחזק בעמידתו בפרץ בפני כל המהרסים מבית ומחוץ. אף כאשר עמד בפני לחצים ואיומים להפגלתו הדרכי שמואל זצוק"ל ככדי לחזק ולהתחזק בעמידתו בפרץ בפני כל המהרסים מבית ומחוץ. אף כאשר עמד בפני לחצים ואיומים להפגלתו הדרכי שמואל זצוק"ל ככדי לחזק ולהתחזק בעמידתו בפרץ בפני כל המהרסים מבית ומחוץ.

היה ממש נסובה על פניו. תדיר היה מבטל בהינף יד דברים גשמיים, אולם כאשר הגיעו לנושאים ברוחניות אורו עיניו.

כבן לאסכולת 'נוכהרדוק' וכחניך לא סכולת 'קלם', היו כל חייו בעבודה עצמית של ביטול הנאותיו האישיות. והיך תלמידיו מספרים כי עוד לפני למעלה מארבעים שנה היה חדר מהישיבה לביתו בשכחות גשומות, כשהוא צועד בנינוחות מבלי להמייחס כלל לגשם, כשהוא מתבטא שהוא לא עשוי מסוכר...

לאחר פטירתו אמר בחודש טבת תשמ"ט, חלה הרעה במצבו הבריאותי של אביו הגה"צ זצ"ל, ורבי צבי התמסר אליו במשך כארבע שנים במסירותו עצומה בכל נפש. הטיפול באביו היה קשה ומסובך, והוא לכדו נטל על עצמו את הטיפול בו על אף כל הקושי שהיה כרוך בכך.

בימיו האחרונים, קיבל רבי צבי טלפון מאביו בשעות לפני הצהריים, כאשר הגיע אליו במרוצה החבר כי במשך כשעתיים שהוא עובר התקף אך הוא לא רצה להפריע לתורתו של בנו הגדול. לאחר הסתלקותו התבטא עליו מרן הרב שך זיע"א, כי רבי יצחק דוד היה "מהיחידים בבני ברק ויחידי בתל אביב".

במשך שנים עסק הגאון הגדול זצ"ל בתורת רבינו הרמח"ל וזאת כהמשך למה שראה אצל רבו המשגיח, ואף ההדיר את כתבי הרמח"ל יחד עם הגה"צ רבי חיים פרידלנדר זצ"ל.

בשנים האחרונות יצאו לאור עולם ספרי "ראשית דעת" מתורתו ומשנתו של הגאון הגדול זצ"ל, ובו מבוארים עניינים נרחבים במוסר ובעבודת ד', בכשונם של רבותינו מצוקי ארץ זיע"א, וכן יצא לאור קונטרסים ביאורים על ספר נפש החיים, על פסח, וכן עובדות והנהגות.

פרק הייסורים

בשלושת השנים האחרונות נחלש ראש הישיבה זצ"ל, ולפני כשנה התגלתה בגופו המחלה הנוורא ל"ע, והוא קיבל את הבשורה הקשה באמונה איתנה וכש-לווה, הוא התעטף בשתיקה, החזיק עצמו מהשיקן בסדר יומו ובכל מצב האתי פנים בסבלנות וענווה מופלאה לכל אדם, מתוך אמונה עמוקה ודיבקות מופלאה בתורה בבחינת "תורתך שעשועי".

את הישעוריו הוא המשיך בישיבה תמידין כסדרן, מבלי שאיש מבחין בשינוי כל שהוא כאשר הוא עובר סדרות בדיקות וטיפולים קשים ומפרכים. פרקים מרשימים של אהנה וקבלת הדין באהבה, היו במהלך התקופות הללו, אך הגאון הגדול זצ"ל לא ויתר ובכוחות לא לו היה הולך בתשישות מוחלטת למסירת הישעור, כשהוא יורד מביתו שארית כוחותיו ככדי ללכת לישיבה, אליה ואל תלמידיה היה קשור בכל נימי נפשו.

היו שיעורים להם היה מגיע במסירתו נפש ממש של רבינו טיפולים קשים, כאשר גופו כבר כמעט אינו נשמע לו, אולם בשיעור היה עומד בשמחה ומוסר תורה כנתינתה. מיד לאחר הישעור היה מתמוטט בחתרו, כאשר אף לבחורים שרצו לדבר עמו על הישעור, היה מסמך כי הוא באפיסת כוחות מוחלטת ואין לו כח יותר לדבר, בעד שוקעות קודם לכן הוא מסר את הישעור כרגיל.

מתוך חולשה עצומה ואפיסת כוחות, היה מקבל כל מפקד ששא לבקריו בסבר פנים יפות, אף כאשר לא היה בכוחו לדבר, הקפיד לתת תחושה טובה למבקרים ולהודות מקרב לב לכל אחד. בקדקוד הלכה בתקופה האחרונה, לא היה הולך לישון במשך לילות שלמים מחשש שמא לא יצליח להתעורר לזמני התפילה וקריאת שמע מרוב חולשתו, לפיכך העדיף להישאר לילות שלמים ולחכות להנף החמה.

בחודשים האחרונים הלך מצבו והתדרדר, ולפני תקופה קצרה הוא אושפד בבית החולים בעקבות דלקת ריאות, ומאו הוא נותר במעונו בחולשה רבה.

יהי בנסות היום

במשך כל הימים האחרונים, היו נתונים המוני בית ישראל בחרדה גדולה שיהיו הקב"ה ויחזיקו לפליטה שריד ילדו דעה, אשר כל עם ישראל נהנה מאורו הגדול. אולם ביום השבת קודש קדשים, ניצחו אראלים את המצוקים וגשבה ארון הקודש ונדם ליב הטהור של עמוד התורה והעבודה, לדאבון לב

כל ישראל.

מסע ההלוויה יצא מהיכל ישיבת "בית דוד", כאשר תלמידיו נוהרים למקום מכל רחבי הארץ, תוך התפרסות על פני רחובות ארוכים ושמירה הראויה על מרחקים אחד מהשני עקב התפשטות המגיפה רח"ל. בראשות ראשי ישיבות, רבנים, מרביצי תורה ויושבי על מדין והמוני תלמידים כבנים, אשר אביהם הרוחני הסתלק אליהם והשארים יתומים כפשוטו.

קודם צאת מסע הלוויה נערך הטהרה וכאשר הגיעה המיטה לאחר כחצי ליל, נחסמו הרחובות המרכזיים בבני ברק, קולות זעקה ושבר הרעידו את המקום, כשהמיטה הגיעה לחצר הישיבה, כשכל הקהל העצום כולם בכביה וזעקה שהר טיטה את ליבות כולם.

בכל מקום עמדו תלמידים שלא יכלו לעצור את פרץ דמעותיהם על החלל שנפער בליבם בהסתלקותו של השומר הגדול של משמרת התורה, עמוד התורה והיראה.

קודם צאת מסע הלוויה נאמרו פרקי תהילים בקול בוכים על ידי הגאון הצדיק רבי משה דוד ליפקוביץ שליט"א, מראשי ישיבת "בית דוד", אשר במשך למעלה מארבעים שנים משמש בקודש לצדו של רבינו הגאון הגדול זצ"ל. עקב בקשתו שלא להספיד, נפרד ממנו בקול בוכים הגרמ"ד ליפקוביץ שליט"א בדברים קצרים ובכי גדול. בדבריו הזכיר כי הוא היה אבא של כל הישיבה למעלה מארבעים שנה, וכאשר נפרדים מאבא מותר לכתוב.

לאחר מכן נפרד ממנו בנו הגדול במי לים בצורות בקול בני וזעקה בנו הגדול הרב הגאון רבי יהודה שינקר שליט"א, שלא יכל לעצור את פרץ דמעותיו וביקש מחילה.

מסע הלוויה המשיך דרך הרחובות הרב דסלר, חזון איש עד לבית החיים ויניץ בבני ברק, שם נטמן לקול בכיים של המוני תלמידיו ושושעי לקחו.

זכו אור ורעייתו הצענית תכל"א, להקים דורות ישרים ומבורכים, זרע בוך ד', הממשיכים ללכת בדרכו, דרך התורה המסורה מדור דור, והויר אחריז את אחיו: התורה רבי בני ציון שליט"א מרביץ תורה בצרפת, הגאון רבי חיים שליט"א ראש ישיבת דרכי משה, הגאון רבי ברכיהו שליט"א ראש ישיבת תפארת התלמוד, הגאון רבי משולם שליט"א ראש ישיבת קהילות יעקב. אחותו הר-בנית שטיגל חת' אשת הגאון רבי משה שטיגל זצ"ל, ואחותו הרבנית פקטר ע"ה אשת הגאון רבי אהרן פקטר שליט"א.

בניו הרבנים הגאונים: רבי חיים יהודה לייב שליט"א מרבני ישיבה הרמה בלונדון, רבי נחום שליט"א, רבי יחזקאל שליט"א, רבי אברהם ישעיהו שליט"א ורבי ישראל מאיר שליט"א.

תניו הרבנים הגאונים: רבי אלעזר פינגברום שליט"א מנהל רוחני דיישיבת דעת אליהו, רבי דוד קצנבלובן שליט"א מרבני כולל פוניבו', רבי מרדכי גוטסטר נדה שליט"א מרבני ישיבת כנסת יצחק בחורה, נבדים ונינים כולם הולכים בדרכו ולנים באוהלה של תורה.

עם הסתלקותו שריי העולם היהודי בכל אתר באשר כבד, על השריפה אשר שרף ד'. רגשות קשות שררו בכל קהילות הקודש בארץ ובתפוצות, כאשר שררה יתמות קשה, על כי הוסר הנזר ונפלה העטרה, מגדולי מנהיגלי השקפת רבותינו זיע"א בדורות, נצחו אראלים וניטל ארון הקודש, גדול כים שבר בעמ, מי ייתן מותרות.

ת. נ. צ. ב. ה.